

Βάρκες της Εποχής του Χαλκού στη Βρετανία - Οκτώ προϊστορικές λέμβοι μπαίνουν στο ψυγείο για να συντηρηθούν

[/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Μια λέμβος είναι διακοσμημένη με σταυρούς, οι ειδικοί όμως δεν γνωρίζουν αν το σύμβολο είχε κάποια ιδιαίτερη σημασία

Οκτώ λέμβοι της Εποχής του Χαλκού που βρέθηκαν κοντά στο Πιτερμπόρο της Ανατολικής Αγγλίας μπήκαν σε ειδικό... ψυγείο προκειμένου να συντηρηθούν. Οι λέμβοι, οι οποίες είναι κατασκευασμένες από «μασίφ» κορμούς δέντρων, δεν είναι οι πρώτες αυτής της εποχής που ανασκάπτονται στη Βρετανία. Είναι όμως η πρώτη φορά που ένας τόσο μεγάλος αριθμός προϊστορικών σκαφών έρχεται στο φως στο ίδιο σημείο. Καθώς προέρχονται από διαφορετικές χρονικές στιγμές και έχουν διασωθεί σε άριστη κατάσταση, είναι σε θέση να δώσουν πολύτιμες πληροφορίες για τον τρόπο ζωής και τις συνήθειες των κατόχων τους, οι οποίοι υπήρξαν οι βόρειοι σύγχρονοι των δικών μας Μινωιτών.

Οι λέμβοι ανασκάφηκαν μαζί με μια πληθώρα άλλων ευρημάτων (όπλα, παγίδες,

αγγεία και εργαλεία) σε ένα λατομείο στον αρχαιολογικό χώρο του Μαστ Φαρμ, σε μια περιοχή η οποία έχει αποδειχθεί πλούσια σε αρχαιολογικά ευρήματα της βρετανικής Εποχής του Χαλκού, πριν από 3.500 χρόνια. Έχουν διατηρηθεί σε εξαιρετικά καλή κατάσταση «θαμμένες» μέσα στην παλιά κοίτη ενός ποταμού (του ποταμού Νένε) και οι αρχαιολόγοι θεωρούν ότι χρησιμοποιούνταν για τη μεταφορά ανθρώπων και προϊόντων στα κανάλια των βαλτότοπων που την εποχή εκείνη κάλυπταν αυτό το σημείο της Ανατολικής Αγγλίας.

Η κάθε λέμβος είναι φτιαγμένη από έναν μονοκόμματο κορμό δέντρου (έξι από βελανιδιά, μία από σημύδα και μία από φλαμουριά). Η μικρότερη έχει μήκος 3,5 μ. και η μεγαλύτερη 8,5 μ. Οι περισσότερες φέρουν «εξελιγμένα» εξαρτήματα (όπως λαβές ή εγκοπές για την τοποθέτηση σανίδων) καθώς και διακοσμήσεις. Μια μάλιστα είναι εξ ολοκλήρου διακοσμημένη με σταυρούς, αν και οι ειδικοί δεν γνωρίζουν αν το συγκεκριμένο «μοτίφ» είχε κάποιο ιδιαίτερο νόημα. Όλες έχουν εμφανή σημάδια επισκευών και συντήρησης, γεγονός το οποίο δείχνει ότι οι κάτοχοί τους τις φρόντιζαν επιμελώς. Είναι επίσης εμφανές ότι βυθίστηκαν στον ποταμό επίτηδες, αλλά σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, αφού βρέθηκαν σε διαφορετικά στρώματα της αρχαίας κοίτης. Προς το παρόν είναι άγνωστο αν βυθίστηκαν στο πλαίσιο κάποιου τελετουργικού - όπως π.χ. μιας νεκρώσιμης τελετής - ή αν απλώς οι κάτοχοί τους αποφάσισαν ότι δεν τις χρειάζονται πια.

Το εύρημα θεωρείται μοναδικό, όχι μόνο για τα βρετανικά αλλά και για τα παγκόσμια δεδομένα. Για τον λόγο αυτόν δόθηκε ιδιαίτερο βάρος στη συντήρηση των προϊστορικών σκαφών. Για να τα διατηρήσει ανέπαφα και να τα εμποδίσει να διαλυθούν ερχόμενα σε επαφή με τον αέρα, η ομάδα των συντηρητών που ανέλαβε το έργο θα εφαρμόσει και εδώ τις πρωτοποριακές τεχνικές που χρησιμοποιήθηκαν για τη συντήρηση του «Mary Rose», του πολεμικού πλοίου της εποχής των Τυδώρ.

Σε πρώτη φάση οι λέμβοι τοποθετήθηκαν σε έναν ψυχρό θάλαμο που κατασκευάστηκε ειδικά για αυτές στο Αρχαιολογικό Πάρκο του Φλαγκ Φεν, σε απόσταση λίγων χιλιομέτρων από το σημείο της ανασκαφής τους. Η ψύξη θα επιβραδύνει το στέγνωμα του ξύλου, εμποδίζοντας βιολογικές διαδικασίες (όπως π.χ. η ανάπτυξη βακτηρίων) που θα μπορούσαν να προκαλέσουν τη φθορά ή τη σήψη του. Για την περαιτέρω σταθεροποίηση του ξύλου θα εφαρμοστεί επί δυο χρόνια ένα ειδικό κερί με γλυκόλη πολυαιθυλενίου.

Ο όλος σχεδιασμός, ο οποίος έγινε από συντηρητές με επικεφαλής τον **Ιαν Πάντερ** του York Archaeological Trust, έχει ως στόχο να διατηρήσει τις λέμβους ακέραιες – γεγονός πρωτοφανές εφόσον ως τώρα οι προϊστορικές λέμβοι που έχουν ανακαλυφθεί χρειάστηκε να τεμαχιστούν για να συντηρηθούν. Οι ειδικοί ευελπιστούν ότι η διαδικασία συντήρησης θα αποκαλύψει περισσότερα σχετικά με την ιστορία των προϊστορικών σκαφών. Καθ' όλη τη διάρκειά της οι επισκέπτες θα μπορούν να βλέπουν τις λέμβους μέσα από μια γυάλινη προθήκη.

«Είναι εξαιρετικά σημαντικό ότι οι λέμβοι του Μαστ Φαρμ μεταφέρθηκαν στο Αρχαιολογικό Πάρκο του Φλαγκ Φεν, επειδή αποτελούν μέρος της ίδιας ιστορίας» δήλωσε σε σχετικό δελτίο Τύπου ο **Μαρκ Νάιτ** της Αρχαιολογικής Μονάδας του Κέιμπριτζ, ένας εκ των κορυφαίων προϊστορικών αρχαιολόγων της Βρετανίας ο οποίος συμμετείχε στην ανασκαφή τους. *«Η άφιξή τους αντιπροσωπεύει κάτι σαν “επιστροφή στο σπίτι” επειδή τόσο οι λέμβοι όσο και η προϊστορική οδός που ανακαλύφθηκε στο Φλαγκ Φεν αντιπροσωπεύουν καινοτόμους τρόπους μεταφοράς σε ένα τοπίο που εξαφανιζόταν γρήγορα κάτω από τα νερά που ανέβαιναν».*

Η προϊστορική οδός του Φλαγκ Φεν, μια σειρά από ξύλινες πλατφόρμες και πασσάλους που εκτείνεται σε μήκος περίπου ενός χιλιομέτρου ενώνοντας το νησί Γουίτλσι του σημερινού Κέιμπριτζσαϊρ με το Πιτερμπόρο, είναι μια μοναδική κατασκευή η οποία θεωρείται παγκοσμίως ισάξιας σημασίας με το Στόουνχεντζ. Πριν από 4.000 χρόνια η στάθμη των υδάτων ανέβηκε ξαφνικά σε αυτή την περιοχή, πλημμυρίζοντας την ξηρά και δημιουργώντας κανάλια και βαλτοτόπους. Αρχικά οι άνθρωποι εγκατέλειψαν τα πλημμυρισμένα εδάφη, όπως όμως δείχνουν όλα τα αρχαιολογικά ευρήματα, περίπου στη Μέση Εποχή του Χαλκού άρχισαν όχι μόνο να προσαρμόζονται στο νέο περιβάλλον αλλά και να το εκμεταλλεύονται προς όφελός τους.

[Δημοσιεύτηκε στο HeliosPlus](#)

Πηγή: tovima.gr